

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 lutego 2015 r. nr (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w Ł. odmówił U. S. prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy, gdyż orzeczeniem Komisji Lekarskiej KRUS z dnia 18 lutego 2015 r. orzeczono, że wnioskodawczyni nie jest całkowicie niezdolna do pracy w gospodarstwie rolnym.

/decyzja – k. 115 akt KRUS/

Od powyższej decyzji U. S. złożyła w dniu 3 marca 2015 r. odwołanie do Sądu Okręgowego w Łodzi wnosząc o ponowne rozpatrzenie sprawy. Wnioskodawczyni podniosła, że organ rentowy błędnie ustalił stan faktyczny sprawy w zakresie aktualnego stanu jej zdrowia, który w rzeczywistości całkowicie uniemożliwia pracę w gospodarstwie rolnym. Wnioskodawczyni wskazała, że cierpi na narastające bóle kręgosłupa w odcinku szyjnym i piersiowym z drętwieniem obu kończyn górnych oraz silne bóle i zawroty głowy, a od czasu rozpoczęcia leczenia stan jego zdrowia uległ pogorszeniu.

/odwołanie – k. 2 /

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w Ł. wniósł o oddalenie odwołania wskazując, że Komisja Lekarska KRUS nie stwierdziła naruszenia sprawności organizmu wnioskodawczyni w stopniu powodującym jej całkowitą niezdolność do pracy.

/odpowiedź na odwołanie – k. 3/

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi

ustalił następujący stan faktyczny:

U. S. urodziła się w dniu (...) Posiada wykształcenie średnie techniczne. Głównie pracowała jako rolnik.

/okoliczność bezsporna/

Wnioskodawczyni w okresie od 1 października 2010 r. do 31 grudnia 2014 r. pobierała rentę rolniczą z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym.

/ okoliczność bezsporna /

W dniu 15 grudnia 2014 r. ubezpieczona ponownie złożyła wniosek o rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy.

/wniosek – k. 85 akt KRUS/

W dniu 14 stycznia 2015 r. w ramach konsultacji wnioskodawczyni została zbadana przez lekarza chirurga rzeczoznawcę KRUS, który rozpoznał u niej zaburzenia depresyjne oraz zespół bólowy kręgosłupa szyjnego w przebiegu dyskopatii C4-C5, C5-C6, C6-C7 z ograniczeniem ruchomości kręgosłupa szyjnego stwierdzając, że stopień naruszenia sprawności organizmu wnioskodawczyni powoduje jej całkowitą okresową niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym przez okres jednego roku, tj. do stycznia 2016 r.

/orzeczenie Lekarza Rzeczoznawcy KRUS – k. 93 – 99 v. akt KRUS/

Orzeczenie lekarza rzeczoznawcy KRUS z dnia 14 stycznia 2015 r. zakwestionował (...) Inspektor Orzecznictwa Lekarskiego KRUS podnosząc zarzut jego wadliwości.

/orzeczenie Lekarza Rzeczoznawcy KRUS – k. 93 – 99 v. akt KRUS/

W dniu 16 i 17 lutego 2015 r. wnioskodawczyni została zbadana przez Komisję Lekarską KRUS, która w orzeczeniu z dnia 18 lutego 2015 r. stwierdziła występowanie u wnioskodawczyni łagodnych zaburzeń depresyjno – lękowych oraz przewlekłego zespołu bólowego kręgosłupa szyjnego w przebiegu dyskopatii C4-C5, C5-C6, C6-C7 bez objawów korzeniowych. W ocenie Komisji Lekarskiej KRUS stwierdzone u wnioskodawczyni naruszenia sprawności organizmu nie występują w stopniu powodującym jej całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym.

/orzeczenie Komisji Lekarskiej KRUS – k. 103 – 113 akt KRUS/

Decyzją z dnia 23 lutego 2015 r. nr (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w Ł. odmówił U. S. prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy gdyż orzeczeniem Komisji Lekarskiej KRUS z dnia 18 lutego 2015 r. orzeczono, że wnioskodawczyni nie jest całkowicie niezdolna do pracy w gospodarstwie rolnym.

/decyzja – k. 115 akt KRUS/

W dniu 3 marca 2015 r. U. S. złożyła odwołanie od powyższego orzeczenia do Sądu Okręgowego w Łodzi.

/odwołanie – k. 2 /

U wnioskodawczyni nie stwierdzono innych, poza obustronnym osłabieniem odruchów skokowych, objawów uszkodzenia układu nerwowego, w szczególności mogących powodować istotne ograniczenie sprawności ruchowej w postaci niedowładu, czy porażenia kończyn. Z punktu widzenia neurologicznego brak jest podstaw do stwierdzenia całkowitej niezdolności wnioskodawczyni do pracy w posiadanym gospodarstwie rolnym.

/opinia pisemna lekarza biegłego sądowego specjalisty w zakresie neurologii dr n. med. J. Z. – k. 9 – 10 v. /

U wnioskodawczyni stwierdzono zaburzenia depresyjne nawracające o przebiegu przewlekłym i braku remisji objawów powodujące, że jest ona spowolniona psychoruchowo, lękowa i wycofana. Nasilenie zaburzeń psychicznych jest takie, iż należy orzec całkowitą niezdolność wnioskodawczyni do pracy w gospodarstwie rolnym trwającą, tj. po dniu 31 grudnia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.

/opinia lekarza biegłego sądowego specjalisty w zakresie psychiatrii lek. med. G. P. – k. 27 – 29, pisemna opinia uzupełniająca – k. 44/

U wnioskodawczyni stwierdzono miernie nasilone dyskopatyczne zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa w odcinku szyjnym, bez upośledzenia funkcji kręgosłupa z subiektywnym zespołem bólowym. Zmiany te nie powodują upośledzenia funkcji narządu ruchu, które dawałoby podstawę do uznania całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym.

/opinia lekarza biegłego sądowego specjalisty w zakresie chirurgii urazowo-ortopedycznej dr n. M. S. – k. 31 – 33 /

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie w szczególności załączone do akt sprawy akta rentowe ubezpieczonego oraz wydane w sprawie opinie biegłych: psychiatry, ortopedy i neurologa, a zatem biegłych lekarzy, których specjalizacje odpowiadają rodzajowi schorzeń występujących u wnioskodawczyni. Wydane w sprawie opinie są logiczne, spójne i rzetelnie opisują stan zdrowia ubezpieczonej, stanowiąc tym samym wiarygodne źródło dowodowe. Opinie te zostały wydane w oparciu o pełną dokumentację medyczną wnioskodawcy oraz po uprzednim zbadaniu U. S., a zatem brak jest podstaw do zasadnego ich kwestionowania.

Kluczowe w sprawie są pisemna opinia i pisemna opinia uzupełniająca biegłego sądowego psychiatry, gdyż to właśnie psychiatra uznał, iż wnioskodawczyni jest okresowo osobą całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie

rolnym. W ocenie Sądu, wbrew twierdzeniom organu rentowego, brak jest podstaw do kwestionowania wyżej wskazanej opinii biegłego psychiatry. Biegły psychiatra dokonał rozpoznania jednostek chorobowych występujących u wnioskodawczyni i ocenił je w kontekście zdolności wnioskodawczyni do wykonywania jakiejkolwiek pracy w gospodarstwie rolnym. Na skutek uwag KRUS do opinii psychiatry biegły wydał pisemną opinię uzupełniającą, w której podtrzymał dotychczas wydaną uprzednio opinię pisemną w sprawie wraz z jej wnioskami końcowymi.

W ocenie Sądu organ rentowy w żaden sposób nie podważył miarodajności opinii złożonych przez biegłego psychiatrę, a tym samym Sąd nie znalazł podstaw do powoływania dowodu z opinii innego biegłego tej samej specjalności. W ocenie Sądu uwzględnienie wniosku pełnomocnika organu rentowego o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego psychiatry, prowadziłoby jedynie do zbędnego przedłużania postępowania. Dlatego też na rozprawie w dniu 27 kwietnia 2016 r. Sąd oddalił powyższy wniosek pełnomocnika KRUS wskazując, że dotychczasowy przebieg postępowania pozwala na sformułowanie jednoznacznych wniosków orzeczniczych.

Należy w tym miejscu zauważyć, iż dowód z opinii biegłego ma szczególny charakter, a mianowicie korzysta się z niego w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych. Do dowodów tych nie mogą więc mieć zastosowania wszystkie zasady o prowadzeniu dowodów, a w szczególności art. 217 § 1 k.p.c. W konsekwencji nie można przyjąć, że Sąd obowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych w każdym wypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony. Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z opinii kolejnych biegłych lub z opinii instytutu, jedynie wtedy gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wówczas gdy opinia złożona już do sprawy zawiera istotne braki, względnie też nie wyjaśnia istotnych okoliczności (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 1974 II CR 817/73 nie publ).

W sprawie niniejszej brak jest przesłanek uzasadniających uwzględnienie wniosku organu rentowego bowiem opinia biegłego psychiatry jest rzetelna, a wynikające z niej wnioski logiczne i prawidłowo uzasadnione. Opinia nie zawiera braków i wyjaśnia wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Fakt, że opinia biegłego psychiatry nie jest zgodna z orzeczeniem Komisji Lekarskiej, a z jej treścią zgadza się organ rentowy, nie może mieć w tym wypadku znaczenia. Odmiennie stanowisko oznaczałoby bowiem przyjęcie, że należy przeprowadzić dowód z wszelkich możliwych biegłych, by się upewnić, czy niektórzy z nich nie byłoby takiego zdania, jak strona, która wnioskuje o przeprowadzenie dowodu. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii. Niezadowolenie strony z opinii biegłego nie uzasadnia powołania innego biegłego (wyrok SN z dnia 4 sierpnia 1999 roku I PKN 20/99 OSNP 2000/22/807).

Mając na uwadze powyższe rozważania, w ocenie Sądu, organ rentowy nie zdołał podważyć miarodajności złożonych opinii, a tym samym Sąd nie znalazł podstaw do dopuszczenia dowodu z opinii kolejnego biegłego tej samej specjalności tj. psychiatry.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

zważył, co następuje:

W świetle materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie oraz poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych odwołanie nie jest zasadne i jako takie podlega oddaleniu.

W myśl art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2013 r., poz. 1403 z późniejszymi zmianami) renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez wymagany okres, o którym mowa w ust.2,
- 2) jest trwale lub okresowo całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym,

3) całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu lub w okresach, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 i 2, lub nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Za całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym uważa się ubezpieczonego, który z powodu naruszenia sprawności organizmu utracił zdolność do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym (art. 21 ust. 5).

Ustalenia dokonane w toku przedmiotowej sprawy uzasadniają zmianę zaskarżonej decyzji. Przeprowadzone postępowanie wykazało bowiem, że wnioskodawczyni jest osobą całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym w rozumieniu art. 21 ust. 5, wskazanej powyżej ustawy. Wynika to w sposób jednoznaczny z wydanych w toku postępowania sądowego opinii (pisemnej oraz pisemnej uzupełniającej) biegłego psychiatry. Opinie te – o czym mowa była już wcześniej – stanowią pełnowartościowy materiał dowodowy dla stwierdzenia, że odwołująca jest całkowicie niezdolna do pracy w gospodarstwie rolnym.

Podkreślić należy, że przy ocenie opinii biegłych Sąd nie może, na podstawie własnej oceny stanu faktycznego, zająć stanowiska odmiennego niż wyrażone w tej opinii. Zaznaczyć w tym miejscu należy, że sposób motywowania oraz stopień stanowczości wniosków wyrażonych w opinii biegłych jest jednym z podstawowych kryteriów oceny dokonywanej przez Sąd, niezależnie od kryteriów zgodności

z zasadami wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego oraz podstaw teoretycznych opinii (tak postanowienie SN z 27 listopada 2000 r., I CKN 1170/98, OSNC 2001 nr 4 poz. 84).

Reasumując Sąd Okręgowy przyznał wnioskodawczyni U. S. rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym od dnia

1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. Data początkowa jest związana z datą kończąca pobieranie przez ubezpieczoną dotychczasowego świadczenia rentowego z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, zaś data końcowa wynika z opinii biegłego psychiatry.

Mając powyższe na uwadze, wobec zaistnienia podstaw do uwzględnienia odwołania, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu.